

TAWA KARATA PIARIA NĀPIN HAP PAURU MIENOI

¹ Uito ti meiũ Pauru Tupana Mipo'oro wuat'i miit'in mu'e hamuat ti uito are. Aipotypot Iesui mipo'oro sese uito are. I'ewyte Ai'ywot Tupana mihymut gu'uro pywiat Iesui mipo'oro uito are. Yt karãpe i miit'in mesuwarotiaría ui'airo Tupana mipo'oro Aiporekuat nuat ehay moherep hamo. Yt miit'in mi'airo hin i uito. I'ewyte yt Iesui potpo'ororia mi'airo hin i uito ma'ato Tupana mipo'oro uito are. ² Mi'i tupono mesup atipo'oro uimiwan uheywyt'in Iesui mohey haria tawa Karata piaria kape. Ma'ato yt uito yn i ma'ato torania meiũpiaria Iesui mohey haria ipo'oro mesuwat ta'atuekuekatu ehowawi uruwyría'in are. ³ Koitywy mio tã are'e Tupana pe ehapiat — Ui'ywot pyno koitywy eti'atupowyro ro tawa Karata piaria Esa'yru mohey haria are. Atiky'esat kahato mi'iria egyi'at hap ok tã sese kuap haria hap atiky'esat are. Atiky'esat etimoherep i'atuepe aikotã iwato hap i'atuky'e hap epiat hap atiky'esat etimoherep itotiaria pe ahētup. Tupana are eti'atunug itotiaria yt wanētup ko'i ko'i haria wo i are ma'ato wo'owese kahato rakaria wo eti'atunug mi'iria are. Mi'i tã are yn ahētup mesuwe Ai'ywot Tupana pe i'ewyte Aipotypot Iesui pe ehapiat uiwyría'in. ⁴ Iesui tiky'esat kahato ti miit'in ehakyera'at hap. Toiky'esat kahato i'atuminug sa'ag kaipywiat te'era'aipok hap. Mi'i hamo tuweium ariá'yp posak ete To'ywot miky'esat ewy. Mi'i hamo Tupana

tum Tosa'yru ai'apiheg hap u hamo aiminug sa'ag ko'i hep hamo. ⁵ Mi'i tupono mesup — Waku kahato En Tupana wato'e at ka'ap mesup te mūki'ite wuat'i e'at pe. Woromōtypot kahato En Tupana waku wato'e mesup are.

⁶ Ta'i arewanētup kahato eiminug sa'ag ko'i kape. Kat hamo ten ewei'atoiat wakuap sehay Aika'iwat Iesui kaipywiat hegyi'at kahato hap. Pywo apo eipohep ta'yn Aipotypot aiky'e hat moyhey hap ete wētup sehay sa'ag ky'ewi — To'iro watuwehakyaera'at aiminug waku hap sa'up upi ewei'e apo. Ta'i mi'i e hap yt naku i wato'e katupono Iesui upi yn ahehakyaera'at kuap are. Ma'ato eipe wētup sehay upi ra'yn eweiwat yt sehay wakuat Iesui mienoi upi hin i sehay upi eweiwat are. Yt naku i pāi are. ⁷ — Ta'i po'og ipakup sehay aimimohey kahu ewei'e. Hē ewei'e ne'i ti mesup eiwo'ope ma'ato yt hin i. Iesui mimoherep yn ni sehay pakup sese toīne'en are. Wētup yn ni toīne'en sehay pakup sehay pywuat are mekewat sa'awy'iwuat pywiat sese uimienoi ehowawiat hap yn sehay pakup Tupana wē pywiat. Mi'i yn sehay pywuat sese ahehakyaera'at kuap hap sehay are. Ipakup sehay i'atu'e irania'in ehepe ma'ato heso rakaria sok mi'iria are. Ta'i Iesui ehay pero'ok teran wētup sehay nem nakat kape teran ne'i mi'iria are. Yt Aipotypot Iesui ete hin i i'atumienoi ma'ato i'atueko ko'i nug hap ete yn i'atuehay. ⁸ Ha'awyte Iesui etiat yn mekewat pywuat sese sehay etiat yn uruhenoī ehepe. Ahenoī ehepe mi'i ti sehay pakup wakuap sese rakat are. Yt naku i watoiat Iesui etiat aimu'e hap wētup sehay kapiat hamo are. Uito i'ewyte

ma'ato mesup ahenoi wētup sehay yt sa'awy'iwuat uimienoi yt ewy i pote waku Tupana uipo'oro aria kape ne'i are. I'ewyte sio Wētup Ok put'ok'e atipy kaipyi — Uito Tupana mipo'oro e hat pytkai wētup sehay toimoherep yt Iesui mienoi yt sa'awy'iwuat urumienoi ewywuat i pote — Tupana epo'oro aria kape waku ewei'e mekewat atipy piat uito e haria pe are. Katupono meiūran ti aru mesuwat yi tote tō'ē atipy kaipywiat Tupana ehay moherep haria ewywuat ko'i ma'ato yt Iesui e hap yt ewywuat i moherep haria. Mi'i haria pe waku wato'e — Tupana yt miky'esat ewy i eimi'eno i waku ewe'eg wo katupono Tupana mi'apihag wo aru ereine'en yt Iesui e hap ewywuat etimoherep pote waku wato'e mi'iria pe. Yt naku i Tupana eipo'oro aria kape waku wato'e wētup sehay wywuat ō'ē haria pe yt Iesui e hap ewywuat i haria pe. Pyno wyti waku Iesui ehay etiat aiwo'omu'e hap yn po'og waku uiwyrria'in i'atueso atueso hap ko'i kai are. ⁹ Pyno are'e i mi'i hap ehepe uwe uwe wētup sehay ne'i imoherep yt Iesui mienoi wakuat ewywuat i waku mi'i hat Tupana tipo'oro aria wato kape sese wato'e. Waku mi'i miit topyhu'at Tupana mikuasa wuat'i e'at pianuat are. ¹⁰ Ta'i yt ta'atuky'esat i ahehay Iesui etiat pytkai waku mi'i etiat yn wahenoi po'og are. Waku ti Tupana mowepit hap yn watunug are. Mi'i hap yn uito po'og atiky'esat are. Yt miit'in mowepit hap i ti atunug neran. Waku ti Tupana kaipywiat — En waku e hap po'og waku miit'in kaipywiat — Waku en e hap kai are. Ma'ato uito atunug miit'in wo mowepit hap yn mote ti rē irania'in yt karāmuo i uhaty'i haty'i. Pyno irania'in uhaty'i haty'i pytkai uito ti Aipotypot sese

mowepit reran kahato hat uito are. Yt atimowepit teran i miit'in Tupana e hap wywo. Po'og waku atimowepit Tupana are. Ma'ato miit'in miky'esat ewywuat ne'i ahenoi pote Aika'iwat miky'esat ewy yt ahenoi kuap i are. — Urumu'e ro urumiky'esat ewy e haria mowepit haria wo watukup-te'en pote yt Iesui eropat haria wo hin i watukup-te'en katupono yt wahenoi kuap i imiky'esat wy. ¹¹ Pyno ti atimoheg neran uhehay eiwanētup hawe uiwyrria'in. Pywo ti mekewat sehay wakuat sese uimienoi sa'awy'iwuat ehowawiat mi'i sehay yt miit'in wanētup hap kaipywiat i uimimoherep ehapiat are. ¹² Ta'i yt miit'in miium uhepiat i ti yt miit'in mienoi uhepiat i i'ewyete yt miit'in mimoherep uhepiat i ma'ato mekewat Aipotypot Iesui mimoherep uhepiat ahenoi are. Yt atikuap hin turan i Iesui tomoherep tehay wakuap sese uhepe towē pyi sese uimu'e are. ¹³ Ta'i eweikuap aikotā sa'awy'i yt atikuap hin i Iesui etiat. Eweikuap kahato uito aikotā wētup seko upiat myhu'at hat kahato areĩne'en sa'awy'i mesuwarote. Mi'i Iuteu ywania eko wo uhowapy ra'yn nyti mi'i turan. Sa'awy'i te Iuteuria kaipyi atikuap Tupana ehay. Ta'i sa'awy'i uito Tupana emiit'in sese Iesui mohey haria moma teran hano areĩne'en. Ta'i eweikuap aikotā sa'awy'i Iesui potmu'eria saty'i saty'i hat areĩne'en sa'ag po'og torania'in kai hap eweikuap ta'yn. Yt nakuat i kahato uito. Sa'awy'i Iesui mohey haria atu'uka hat uito areĩne'en are. Ati'atu'uka sa'ag mi'iria uito are. ¹⁴ Sa'awy'i uiwemotag hamo te po'og irania'in ui'ywania kai Iuteuria eko hit ko'i yne yne ati'atuky'esat i'ewyete ati'atunug yne uito. Uiwemotag tuwyrria apy'i aremoehapap

urue'ase'i'in eko ete yne e'at pe. Haty wo ati'a-tunug yne yne urueko ko'i po'og po'og torania kai. ¹⁵ Ma'ato wētup e'at pe Tupana tomiky'esat ewy ui'airo temiit no hawyi uiky'e kahato tuwekaipyi tuwewawi. Yt kat i atunug wakuat pytkai i ui'airo ma'ato uiky'e haype. Uiky'e tewanīkap muat uheñe'en pytkai ui'airo topotpo'oro wo. Mi'i hawyi to'e uhepe — Ta'i Pauru worokuap en ha'awyte ety ymyē piat re ereñe'en turan worokuap. Mi'i turan woro'airo uimipo'oro wo e Tupana uhepe. Uiky'e yt kan hamo i uikaykay tuwewawi tuwepyi hap ewy are. Mi'i hap eweikuap. ¹⁶ Mi'i hawyi sake wētup e'at pe Tupana tuwemoherep Tosa'yru sese Iesui uhowawi uipy'a pe. Atikuap Ha'yru hawyi to'e uhepe — Pauru woro'airo en uhehay enoi miit'in yt Iuteu ywania piat hamo i e uhepe. Mi'i hawyi yt uwe pe i — Uimu'e ro are. Katupono sa'awy'i Tupana yn uimu'e hat toñe'en. Yt wētup ok miit pe i are — Waku apo areñe'en ehay sytpok hamo yt are hin i. Yt uwe pe i mio tā are. ¹⁷ I'ewyte Iesui e'yiannote wuaria motpo'oria yt uimu'e hin i katupono yt areto i tawa Ierusarēi kape. Ma'ato Iesui tuwemoherep uhowawi hawyi mekewat e'at pe ti areto pya kahato uiweran hap kape mekewat yi wato yahig Arapia e hap kape areto. Ikaipyi ti ara'aipok tawa Tamaku kape i ra'yn. ¹⁸ Mi'i tote ti areñe'en mot'i mye'ym i'aman motpe areñe'en tawa Tamaku piaria py'a-setpe. Mi'i hawyi areto tawa wato Ierusarēi kape Iesui potmu'e Peteru kapiat ui'akasa hamo. Itote areñe'en ¹⁵ e'at iwywo ikuap hamo. ¹⁹ Mi'i tote ti Aika'iwat Iesui ywyt sese wētup ok ara'akasa Tiaku e hap het rakat. Ma'ato mi'i hawyi yt uwe

i ati'atukuap itote Iesui potpo'ororia torania. Peteru hawyi Tiaku atikuap hawyi mi'iria yatype are'ine'en 15 e'at hawyi areto e tawa Ierusalēi pyi. ²⁰ Uiwya'in mi'iria ti yt uimu'e haria i are. Yt uheso hin i ma'ato ahenoi ehepe Tupana ehamo are'e — Tupana yn ui'airo topotpo'oro wo. Yt Iesui potmu'eria mi'airo i uito are. Yt uikuap hin i mi'iria sa'awy'i. ²¹ Areñe'en tawa Ierusalēi piat hawyi areto yi Siria kape hawyi yi Sirisia kape. ²² Mi'i turan mekewat e'at pe yi Iuteu piaria tama Ierusalēi piaria Iesui mohey haria yt uikuap hin i katupono yt karāpe i uhewyry i'atuewawi. Mi'i pote uhowa ete yt uikuap hin i. ²³ Ma'ato itotiararia uikuap uhehay ete yn. Mi'i hawyi te'ero'e to'ope itote — Ta'i koitywy ti sa'awy'iwuat ai'atusaty'i saty'i hat ra'yn meĩũ Aika'iwat Iesui powyro hamo ra'yn topyhu'at i'atu'e to'ope uhepiat pe. Pyno ti koitywy yt aimoma teran hin i ra'yn katupono topotmu'e kahato ra'yn Iesui mohey hap ete i'atu'e to'ope uhepiat pe. ²⁴ Mi'i hawyi ti mi'iria te'eru-wehum kahato ra'yn Tupana ete — Waku kahato ti En Tupana i'atu'e itote uhepiat pe Tupana pe Iesui mohey haria yi Iuteu piaria mekewat tawa Ierusalēi piaria te'ero'e.

2

¹ Mi'i hawyi yi Siria yi Sirisia pe areñe'en mot'i kahato. 14 i'aman mot hap ewy 14 anu hap ewy areñe'en itote hawyi areto i tawa wato Ierusalēi kape. Uiwy Panāpe wywo areto i'ewyate atioto uiwy uhyt Titu uiwywo. ² Areto turan Tupana to'e uhepe — Pauru atiky'esat ereto tawa Ierusalēi kape mesup e uhepe pote areto i e hap

ewy. Put'ok'are ra'yn itote hawyi areto ra'yn Iesui potmu'eria yianmiaria kape hawyi mi'iria pe ahenoi henoi kat e hap kat e hap ahenoi yne sehay wakuat Iesui etiat Tupana ehay kat e kat e hap ko'i ahenoi mesuwat yi tote irania'in me yt uru'ywania i pe ui'e hap atimoherep yne yne uhehay wakuat are'e itote. Iesui mohey haria akagnia puo yn ma'ato mig'i wo pyi ahenoi katupono ta'atukuap teran sio pywo uhehay sio wētup sehay ahenoi irania'in me sio Iesui etiat. I'atuehay ewywuat ahenoi hap sio yt ta'atukuap teran itote tawa Ierusalēi piaria. Katupono uikuap hamo yn ahenoi wakuat sio yt hap moherep hamo. Aikotā ahenoi sehay wakuat yt Iuteuria i piat hap ewywuat e hap ahenoi itote i'atuepe. Ta'atuky'esat kahato uimienoi pywo kahato i'atumienoi Iesui etiat hap ta'atuky'esat. Ahenoi yne hawyi — Waku kahato eheno miit'in me Pauru i'atu'e aikotā miit ihyha rakat teput kuap kahato rakat ewywuat en i'atu'e uhepe. Uiwyrria'in are mi'i hap ewy atiky'esat Aipotypot Iesui to'e uhepe aru — Waku rakat ewy ereput Pauru e hap atiky'esat kahato. Yt naku i to'e uhepe — Yt kan hamo i emienoi miit'in me Pauru to'e hap yt atiky'esat hin i are. ³ Mekewat e'at pe ahenoi ui'e hap irania'in miat hap e'at pe uiwy mehĩ Titu toĩne'en uiwywo itote Iesui potmu'eria 12 ok takaria py'asetpe. Wētup ywania Titu toĩne'en mekewat Kereku ywania yt Iuteu ywania i ma'ato. Mi'i ete yt kat i'atu'e hin i Iuteuria Iesui mohey haria akag ko'i — Yt naku i en e'ahit sokpe toĩne'en ne. Yt uru'ywania ewy i e hap yt i'atu'e i. Yt naku i eko yt i'atu'e i. Waku uruto ewy etunug no i'ewyte yt

i'atu'e i aiwy Titu pe. Waku kahato atipuēti itote. ⁴ Ma'ato mi'i hawyi aheno i kahu turan put'ok-i'atu'e itote wētup miit'in ko'i Iesui mohey ran haria heso heso rakaria heno i haria. Mi'i hawyi urupy'asetpe tukupte'en mi'iria yt naku i e hap kat hanuaria ne'i. Yt uruikuap i i'ō'ē hap miit'in sem itote pote. Mi'i hawyi te'eraha'at kahato Titu kape urupy'asetpiat kape yt Iuteu ywania i hap kape. Mi'i hawyi — Wāi'i'atu'e ta'atuwanētup hawe yt i'atueko ewywuwat i urutunug itote pote. Mi'i hawyi ta'atuehay wo ta'atuky'esat kahato urutunug ta'atueko nug hap ewywuwat katupono ta'atuky'esat ta'atuehay upiat urutukupte'en hap wētup sehay sa'ag upi — Uruto po'og waku Tupana wanētup hawe irania'in ywania Iesui mohey haria kai katupono Iuteu eko ewywuwat urueko e hap upi hap ky'ewi. ⁵ Ma'ato ti mi'iria eko wāi'e hap upi yt urutuwat teran hin i pāi — Yt urueko ko'i nug hap kaipyi hin i aimoewaku hap uruto'e itote mekewat miit'in ko'i pe. Iesui mohey hap kaipyi yn aimoewaku hap tut e Tupana ahepe. Pywuwat wakuat sehay Iesui kaipywiat upi yn urutuwat teran uruto'e i'atuepe. Katupono uruiky'esat kahato Aika'iwat Iesui minug upi ahehakyera'at hap yt kat sa'up i rakat uruto'e itote. Tupana miiun yn ni aimoewaku uruto'e. Ta'i yt aheko nug hap upi i Iuteu eko nug hap upi aimoewaku Tupana uruto'e yn itote. Ta'i yt urutuwat hin i Peteru'in ehay wētup upi. Iesui mohey haria akag ko'i pytkai yt pywo pe i i'atuehay uruto'e eikawiano urumipowyro ko'i eipe Karata ywania wētup eko nug hanuaria pote. ⁶ Ta'i mekewat e'at pe i'atu kahato miit'in akag ko'i Iesui mohey haria akag

ko'i tawa wato Ierusalrēi miaria urui'atupuēti itote miit'in akag ko'i ahyt i'atumi'airoria ko'i. Mi'iria ai'akag ko'i i'atu'e uruepe katupono mi'iria po'og wakuat irania'in kai i'atu'e uruepe ma'ato uiwanētup hawe Tupana yt ai'airo i aikahu hap upi aimikuap upi miit'in miky'e kahato aito e hap upi yt ai'airo i ma'ato tuwepyi ai'airo tomiky'esat ewy. Ma'ato mi'iria te'eruwemowato kahato itote to'ope te'eruwehay upi Peteru'in. Mi'i tote areīne'en Titu wywo i'atupy'asetpe wen ma'ato yt kat i urumu'e hat itote. Yt kat i'atu'e hin i uruepe. Mi'i hawyi — Uruiky'esat eti'atumu'e irania'in ywania urueko nug hap yt i'atu'e i uhepe uruepe. — Pyno waku wētup sehay ehenoī ro yt Iuteuria i pe yt i'atu'e hin i uhepe i'ewyte Titu pe. ⁷ Ma'ato mi'i tā te'ero'e tawa Ierusalrēi miaria Iesui mohey haria akag ko'i to'ope uruetiat — Pywo waku ti uhyt Pauru topyhu'at Tupana mi'airo yne irania'in ywania mu'e hamo meimuēwat yt Iuteu ywania i mu'e hamuat waku i'atu'e to'ope uhepiat pe. Ma'ato waku uhyt Peteru ti uru'ywania Iuteuria ywania mu'e hamuat topyhu'at Tupana mi'airo i'atu'e to'ope itote torania Iesui emiit'in akag ko'i mekewat 12 ok takaria. Ma'ato — Waku eti'atumu'e irania'in ywania aheko ewy Pauru yt i'atu'e hin i uhepe itote yt i'atu'e i pāi. ⁸ Ta'i itotiararia tikuap kahato aikotā Tupana Pā'āu toīne'en kahato uhetiāt hap irania'in ywania mu'e Iesui etiāt hap ta'atukuap ma'ato i'ewyte ta'atukuap kahato aikotā Ipā'āu toīne'en kahato Peteru kai uru'ywania Iuteu ywania mu'e Iesui etiāt hamuat hap ta'atukuap kahato. Mi'i pote — Ta'i ai'ywania Iesui mohey haria mu'e kahato

hat sese Peteru i'atu'e ma'ato Pauru i'ewyte te Tupana Pã'ãu ipotpap kahato ipiit pyi irania'in ywania mu'e hamo Iesui mohey haria apykok hamo i'atu'e Ierusarēi miaria imohey haria akag ko'i. ⁹ Itote Ierusarēi me atikuap mye'ym ok miit po'og Iesui mohey haria akag ko'i mye'ym Tupana mōtypot yat apy'yha ewy iheg nakaria ewywuat ko'i mi'iria. Wētup ok mekewat Iesui ywyt sese aiwy mehī Tiaku wētup ok Iesui potmu'e sese aiwy mehī Peteru wētup ok Iesui potmu'e sese aiwy mehī Iuwāu. Mi'iria po'og miit'in mimōtypot ko'i itote atikuap. Mi'iria tikuap kahato Tupana Pã'ãu mi'airoria kahato aiwy Panāpe i'ewyte uito hap irania'in ywania mu'e hamuat hap yt Iuteuria mu'e hamuat hap ta'atukuap. Ta'atukuap ta'yn hawyi te'ero'e mehī Panāpe pe i'ewyte uhepe — Koitywy ti pyno urui'atu'airo eipe wētup eko rakaria mu'e hamo i'atu'e. Ma'ato aheko ewywuaria Iuteu ywania kape wemurui āpy sokpe tek haria kape waku uruto urutuwat i'atumu'e hamo i'atu'e uhepe i'ewyte Panāpe pe. Mi'i hawyi te'eruweponug i'atupo sese ko'i ui'akag note i'ewyte uhyt Panāpe akag note mi'i hawyi mio tã i'atu'e — Pyno Tupana eti'atupo'oro ro Panāpe i'ewyte Pauru wuat'i ywania mu'e hamo i'atu'e. Mi'iria ti i'ewyte urumi'airo ko'i wuat'i ywania mu'e Esa'yru sese etiat hamo i'atu'e. Mi'i hawyi waku i'atu'e uruepe te'eruwehum haype Tiaku Peteru Iuwāu. ¹⁰ Mi'i hawyi te'ero'e uruepe — Waku ewei'atumu'e Iesui ehay ete wuat'i ywania i'atu'e katupono mi'i nug kuap hap Tupana tum na'yn ehepe i'atu'e uruepe. Waku kahato i'atu'e. Ewei'atumu'e turan yt waure'ewei'e tei'o

ihaky'e'i rakaria poi mi'u wuat hap ete pyi i'atu'e uruepe. Ewei'atupowyro ro meimuẽwuaría hatek takaria i'ewyte ewei'atumu'e mi'iria Iesui etiat turan i'atu'e uruepe itote tawa Ierusalãĩ me. Mio tã i'atu'e uruepe hawyĩ — Ta'i uruwyria'in mi'i hap ewy ynurutunug teran ha'awytepyi mesup te ra'yn uruto'e haty wo urupy'a pyi Tiaku Peteru Iuwãu me uruto'e ainãpin hawyĩ.

¹¹ Wẽtup e'at pe ma'ato ai'akag Peteru hewyry uruewawi tawa Atiokia kape mekewat wẽtup ywania Iesui mohey haria kapiat ta'akasa hamo toto. Mi'i tote mekewat e'at pe urutunug ienuk wato kahato hap. Waku kahato itote watenuk wẽtup miit ewy uruto irania'in ywania Peteru wywo waku yne. Ma'ato urutenuk turan put'ok'e itote uhyt Tiaku mipo'ororia Iuteu ywania sese tawa Ierusalãĩ kaipywiat. Tuwemoherep hawyĩ aiwy Peteru yt tenuk teran i po'og uruwywo yt Iuteuria i ywania ko'i aito pote. Toiky'esat Tiaku mipo'oro ko'i wywo yn tenuk hap to'ywania wywo yn tenuk teran aikotã Iuteu ywania eko ewy tenuk itote. Ta'i Iuteu ywania yt te'erenuk hin i wẽtup ywania wywo — Tupana yt tiky'esat i watenuk yt naku i nug haria wywo i'atu'e to'ope ta'atueko ewy. Mi'i pote Peteru toto irania'in totepyi to'ywania wywuat tenuk hamo. Yt Iesui ewy hin i tutunug itote. Mi'i tã ne'i tutunug hawyĩ meremo uipoĩãm i'atupy'asetpe Peteru ewãĩ hamo. — Ta'i yt uiwese i ra'yn eete Peteru are haty wo. Ta'i yt nakuap no i ewy etunug mesup are itote typy'i tok pe. Kat pote etoiat irania'in ywania Iesui mohey haria wẽtup ywania upi. — Uito po'og mi'iria kai Iuteu uito pote e'e hap sa'ag hap wywo are. ¹² Kat

poteĩ pyno yt erenuk teran i ra'yn yt Iuteuria i wētup ywania wywo. Kat pote Tiaku mipo'ororia wywo e'ywania Iuteuria wywo yn erenuk meiũpe are. Kat pote ereken'ē kahato Iuteuria ywania eko mōtypot haria pupi are. Yt naku i mi'i tã etunug Peteru are. ¹³ Mi'i tã are pote torania Iesui mohey haria ta'atu'atunug typy sehay upiat ewy te'eruwa'atunug itote. Ipat'ok Peteru wywo ipat'ok uiwywo. I'ewyte aiwy Panãpe toto Peteru eko ewywuat ra'yn. I'ewyte torania irania'in Iuteuria tuwat Peteru enuk hap kape irania'in ywania enuk hap kaipyi. Yt naku i kahato topyhu'at itote. Yt wo'owese hap ewy hin i ta'atunug itote. ¹⁴ Mi'i pote are'e ra'yn Peteru pe typy'i ehamo haty wō — Mehĩ Peteru kat pote yt ewyry i Iesui piat aimu'e hap ewy are. Kat hamoĩ etiky'esat Iuteuria eko ewy meiũpe. En ni Iuteu ywania sese ma'ato koitywy erenuk kahato uruwywo yt Iuteu ywania i wywo yt Iuteu ywania eko ewy hin i erenuk meiũpe are. Ta'i koitywy erenuk kahato urupy'asetpe. Erenuk ta'yn mesup yne ehamo mehĩ are. En ni Iuteu ywania uito ewy wen Peteru ma'ato eko ti yt Iuteuria eko ewy hin i tuereto ereĩne'en are. Pyno kat poteĩ etiky'esat irania'in meiũpiaria Iuteu eko ewy hap ewy mesup uhyt are Peteru pe. Kat poteĩ i'atu'ewy ereĩne'en sa'awy'i ma'ato mesup te eti'atumo'akag'aia mo'akag'aia kahato irania'in Iuteuria eko ete are. Iuteuria eko ewy sese yt eti'atunug hin i te are'e Peteru pe. ¹⁵ — Ta'i aito Iuteuria ywania ai'ywãĩ kaipyi are. Aheko sa'awy'iwuat kaipyi watikuap ai'ywania ehay — Irania'in ywania ti yt naku i nug haria i'atu'e ai'ywot'in aity'in ahepe. ¹⁶ Ma'ato koitywy

watikuap ta'yn wētup eko mio tā e — Aheko nug hap kaipyi ne'i yt tut i ahehakyera'at hap e hap watikuap. Ta'i yt Iuteuria i eko nug hap kaipyi hin i toīne'en ahehakyera'at hap e. Ta'i Tupana wanētup hawe ahewaku hap yt tut i ai'ywania eko nug hap kaipyi ne'i hap watikuap mesup Iesui e hap ewy. Ta'i mekewat wāi'e hap watunug yne pytkai yt ahewaku kuap i e Tupana mesup are. Mesup Uha'yru Iesui mohey hap kaipyi yn ni woroho'omohāpyk kuap e Tupana ahepe mesup are. Koitywy ti watomohey ra'yn Iesui Tupana Mipo'oro Aiporekuat nuat aito imohey kahato haria are. Koitywy watikuap ta'yn yt uwe i tuwehakyera'at kuap teko waku nug hap kaipyi ne'i hap watikuap Peteru are. Watikuap ta'yn aikotā Aika'iwat Iesui yn ahehakyera'at kuap hat topyhu'at hap watikuap Peteru are. ¹⁷ Koitywy watikuap wētup mu'ap yn toīne'en Tupana kape. Mi'i yn toīne'en Tupana kapiat are. Mi'i mu'ap ti Aiwy Iesui mohey hap ti are. Uwe uwe yt toto i hupi mi'i haria ti yt nakuat i nug hanuaria wo Tupana wanētup hawe tukupte'en are. Mi'iria tunug kahato ta'atueko wakuap pytkai ho'owasat rakaria wo tukupte'en Tupana pe sio Iuteu ywania sio wētup ywania are Peturu pe itote. Ta'i Aika'iwat tut yt aipat'ok pat'ok hamo i tut are ma'ato aikotā hūria tukupte'en to'opype pype hap ewy ainug hamuat tut are. Wētup ywania yn ainug hamo tut Iesui uiwy are'e Peteru pe itote. ¹⁸ Iesui mohey hap kaipyi yn ni ahehakyera'at hap toīne'en uhyt are. Waku kahato watunug yne Tupana piat aināpin sa'awy'iwuat hap ko'i wen ma'ato mi'i ko'i nug hamo yt watuwehakyera'at

kuap i mehĩ are. Ma'ato watomohey aheko ahehakyera'at kuap pote ho'owasat rakaria sese wo i ra'yn watoĩne'en uhyt are. ¹⁹ Peteru etikuap apo kat pote yt watuwehakyera'at kuap i mekewat Tupana wo'onāpin hap nug yne hap kaipyi. Ta'i Tupana tiky'esat kahato tepiat aināpin hap nug hap yne yne hap toiky'esat kahato ma'ato wahã'āg pytkai wati'aparap kahato tuereto yne yne imiky'esat nug hap ete yt wati'aparap teran hin i pytkai. — Waku atunug yne imiky'esat wato'e wen ma'ato wati'aparap aparap imiky'esat ewywuwat nug hap ete. Mi'i pote yt watuwehakyera'at kuap i aiwekaipyi yne Tupana miky'esat nug hap upi wahã'āg kahato pytkai are. Ta'i wati'aparap aparap hawyi ho'owasat rakaria wo watukupte'en aiwanētup hawe aipy'a pe are. Wati'aparap kahato tuereto imiky'esat nug hap ete are'e sa'awy'i itote Iesui potmu'e Peteru pe wuat'i Iuteu ywania ehamo i'atupy'asetpe mekewat ienuk hap e'at pe turan. Mi'i pote yt ahehakyera'at kuap i mekewat wāi'e hap yt uwe i nug yne kuap pote are. Mi'i pote uheha yt mekewat wāi'e hap kape hin i uhehakyera'at hap ky'ewi ma'ato Tupana Sa'yru kape yn uheha are Peteru'in me. ²⁰ — Uito yt atunug i te emiky'esat ewy ai'e hamo are. Tupana miky'esat ewy atunug neran kahato wen ma'ato uhesaika hap yt toĩne'en i te uipiit pe inug hamuat wato'e hap watikuap are. Mi'i pote Iesui kape waku watokosap hesaika hap sat hamo are. Yt tuwemiky'esat ewy i iku'uro aria'yp posak ete Iesui ma'ato Tupana miky'esat ewy iku'uro aria'yp posak ete wato'e are. Mi'i hap ewy atunug neran wen. Koitywy uipyt'at teran kahato Iesui Pā'āu wo. Mi'i

pote koitywy uimiky'esat ko'i hokpap yne ra'yn. Uika'iwat Iesui miky'esat ko'i nug hamo yn na'yn areĩne'en koitywy are. Mesup ti koitywy Tupana Sa'yru mohey hano yn areĩne'en. Koitywy wētup ok uiky'e hat mōtypot hamo yn na'yn areĩne'en wato'e. ²¹ Ta'i Tupana ti hegyi'at kahato ahepe tuwekaipyi aiky'e are. Ma'ato watuwekyi'at kuap ahehakyera'at hap aheko nug hap sa'up mo pote yt kat hamo i Iesui iku'uro aria'yp posak ete aha'up mo ahehakyera'at hamo are Peteru'in me tawa Atiokia pe ienuk hap e'at pe. Yt naku i so wato'e ne'i Tupana pe are. Ta'i yt naku i Tupana egyi'at hap Tupana wese hap pun haria wo watopyhu'at are itote yne pe.

3

¹ Tawa Karata piaria Iesui mohey haria woroho'onāpin neran eipe. Kat pote ewei'e mesup eiwo'ope — To'iro watuwehakyera'at aiminug wakuat nug hap upi ewei'e. Yt iwe'eg hin i rakaria ewy apo eipe are. Uweĩ eimu'e mi'i tã itote are. Uweĩ eima'at mi'i e hap upi. Ha'awyte woroho'omu'e kahato kat hamo Iesui iku'uro hap ete itote at ka'ap. Mi'i uimimoherep uhehay sa'awy'i heremo kahato ehewaure ka'a pe. Mi'i hawyi Iesui mohey haria wo eweikupte'en itote. Waku kahato mekewat e'at pe are. Mi'i hawyi Tupana tum na'yn ehepe Topã'ãu wakuat eweimohey Ha'yru hawyi. ² Pyno woroho'o'apo mesup — Kat hap upi Tupana eipy'tat nug Topã'ãu wakuat no are sio to'ywã'ĩ pywiat re wakuap nug haria eipe pote sio Tosa'yru mohey uimienoi kaipywiat pote are. Ta'i eweikuap ta'yn Tosa'yru mohey ra'yn hawyi

eipyt'at nug Tupana Topã'ãu wo hap eweikuap are. ³ Pyno kat pote mesup wētup sehay upi eweiwat are. Ei'akag heg kahato apo. Sa'awy'i Tupana Pã'ãu kaipyi yn na'yn eweiky'esat eimoesaika hamuat. Pyno kat pote koitywy ehewaku hap moherep hap kaipyi eweiky'esat eimoesaika hamuat. Kat pote eweiky'i'at teran Tupana miium ehewaku nug hap sa'up hap upi are. Yt iwe'eg i haria ewy kahato eipe are. ⁴ Sa'awy'i Iesui mohey haria eipe turan miit'in mimoweuka'i ko'i wo yn eweikupte'en Aparãu ewywuwat ko'i wo ra'yn imohey hap kaipyi. Aikotã Aparãu mohãpyk hap ewy te ra'yn are. ⁵ Pywo tig Tupana tum Topã'ãu hawyi Topã'ãu wo aimoesaika wakuap nug hamuat sio sehay wakuat Iesui etiat watimohey hawyi. Imohey hawuo watunug miatpo kahato hap ko'i yt miit'in minug kuap i ko'i. ⁶ Aikotã miwan me tohenoi Aparãu etiat — Toimohey ti pywuwat sese e. Pywo ti imohey pywo piat hap kaipyi ti Tupana to'e — Hãpyk kahato en uhepe e Aparãu me. ⁷ Mi'i hap ewy ti pywo eweikuap ta'yn mekewat Aparãu Ēmiariruria imohey haria kahato wo sok ta'yn hap. ⁸ Mio tã e sa'awy'iwuat miwan me tomohey hap kaipywiararia pe yn — Uimohey kahato hap ti einug wakuaria wo e hap wētup ywaniaria pe. Mio tã e hap tohenoi yianmete Aparãu me. Mio tã e Aparãu — Pywuwat sehay aheno epe. Ekaipywiat ti aru Wuat'i Ywania Ehakyera'at hanuat tuwemoherep aru e Tupana Aparãu me. ⁹ Pyno koitywy aitoria yne ywania Tupana mimohãpyk ko'i. Aikotã Aparãu mohãpyk hap ewy ra'yn tomohey pywo piat potiat ko'i. ¹⁰ Ma'ato uwe uwe to'e topy'a pe — Ta'i atunug

yne kahato Tupana wo'onāpin hap ko'i mi'i pote
 Tupana miehakyera'at wuat areñe'en e hat Tu-
 pana mi'apiheg wo topyhu'at. Katupono mio tā e
 Tupana sa'awy'i — Yt torania i ewetunug eināpin
 uhepiat hap ko'i pote uimi'apiheg wo eweikup-
 te'en e. ¹¹ Uimohey kahato haria yn uimimo-
 hāpyk wuaria tukupte'en. Mi'iria yn ni ui'yatypiat
 gupte'en hanuaria e Tupana sa'awy'i. Mio tā e
 hap kaipyi watikuap ta'yn sa'awy'iwuat Tupana
 wo'onāpin hap nug yne hap kaipyi yt aimohāpyk
 kuap i are. ¹² Irania'in ti wētup wo'onāpin haria.
 Mi'iria ti — To'iro watuwat Tupana piat aināpin
 hap ko'i nug yne aiwehakyera'at hamo i'atu'e.
 Mi'i nug hap upi watuwehakyera'at aito i'atu'e.
 Ma'ato mi'iria yt i'atuwe'eg hin i katupono Tupana
 to'e miwan me — Uimohey haria yn uimimo-
 hāpyk wuaria tukupte'en e. Mi'iria yn ui'yatypiat
 gupte'en hanuaria e Tupana sa'awy'i ahepe. Mi'i
 pote aiminug wakuap ko'i ahehakyera'at hamo
 watomohey pote yt watomohey i ahehakyera'at
 hamuat Iesui iku'uro hap. Mi'i pote Tupana to'e
 sa'awy'i — Ewei'aparap wētup wo'onāpin uhēp-
 iat hap ete pote aru uimi'apiheg wo eweikup-
 te'en e. Ewetunug torania sese wuat'i e'at pe
 pote yn waku kahato ereñe'en uiwanētup have
 e Tupana sa'awy'i. Ma'ato yt uwe i uimiky'esat
 ewy kahato inug haria eweikupte'en e Tupana
 ahepe. ¹³ Ta'i Tupana tikuap kahato aipy'a piat
 i'aparap hap ko'i. Mi'i kaipyi aria'yp posak kape
 Tupana tipo'oro Tosa'yru ai'apiheg hap u hamo.
 Tosa'yru suu wo toihep tokuasa hap pya ra'yn
 aikai. — Uwe aria'yp ete tomosat'e pe iku'uro mi'i
 uikuasa topyhu'at e Tupana sa'awy'i miit'in me.

Pyno koitywy Tupana py'ahak hap yt kat i ahete aikawianuat iku'uro ra'yn aria'yp ete pote. Mi'i hawyi ikai toĩne'en na'yn iwese hap. ¹⁴ Sa'awy'i Aparãu Tupana timowaku kahato mekewat tomohy kahato hap kaipyi tegyi'at hap kaipyi toipoi-tyro. Mi'i hap ewy koitywy aito i ra'yn watoĩne'en wuat'i ywania Tupana mipoityro ko'i ra'yn watukupte'en. Mekewat tomipoityro sese tomipo'oro Aipotypot Iesui piat aikiyi'at hap watomohey hap kaipyi aimohãpyk kuap. Mio koitywy mio tã e Tupana — Koitywy atum Uha'yru mohey haria pe Uipã'ãu e. Yt kat sa'up mo i atum i'atuepe kat pote Uha'yru upiaria mi'iria pote e. ¹⁵ Uhyt'i'in mana'in karãpeĩ wato'e aiwo'ope — Atunug aru ui'e hap epiat. I'ewyte waku en waku etunug kuap e'e hap uhepiat aiwo'o'ewy'ewy wato'e aiwo'opiat hawyi waku yne ai'e aiwo'opiat hap watunug. Yt naku i eipohep atunug aru ai'e aiwo'opiat hap ete wato'e. I'ewyte yt naku i watunug wētup sehay wo atunug aru ai'e rokirẽ hawyi wato'e. ¹⁶ Mi'i hap ewy ti sa'awy'i Tupana to'e Aparãu me — Meiũran ti aru Wētup Ok Emiariru kaipyi atipoi-tyrug yi totiaria torania. Yt uheso i aru atunug ui'e hap ewy e. Tepiat Tupana e hap Aparãu timohy kahato. Tupana yt to'e i — Eměpyt'in kaipyi aru atipoityro torania yi totiaria yt e i ma'ato — Wētup Ok Emiariru kaipyi atipoityro wuat'i ywania e Iesui wuanuat etiat pe tohenoi. Aparãu Emiariru Emiariru piat pe yianmete Aiporekuat nuat tomipo'oro tohenoi mio tã e. ¹⁷ Pywo yt ipohep hin i atunug aru to'e hap kai ete. Pyno atunug aru to'e hap Tupana tunug na'yn. Pyno yt uwe i Tupana ewãi kuap — Atunug aru e hap ete

ma'ato tutunug i'ewyte tomiky'esat ewy tuwekai-pywiat aru to'e Aparãu miat hap tutunug na'yn. 430 anu hap ete tutum na'yn wo'onãpin hap ase'i Musei pe. Ma'ato yt tutunug kuap i sa'awy'iwuat Aparãu miat — Atipoityro aru Emiariru mohey haria i'atuehakyera'at hamo e hap. ¹⁸ — Watunug Musei pywiat torania Tupana wo'onãpin hap pote aipoityro hap ahehakyera'at hap topyhu'at ma'ato yt pywo pytkai i ewei'e are katupono 430 anu turan ase'i Musei e'yanmete toïne'en kahu ra'yn Tupana aipoityro hap. Sa'awy'i pyi te Tupana to'e Aparãu me — Wětup esa'yru kaipyi aru wuat'i atipoityro e. Mi'i hap tutunug mesup. ¹⁹ Kat hamo som pyno tutum ahepe ainãpin hap ko'i. Pyno woroho'owesat. Ta'i aiminug sa'ag moherep hamuat tutum ahepe. Mi'i hap ewy mesup tutum ahepe Aparãu Emiariru Iesui put'ok'e yianmete wuat hap — Atunug aru to'e hap. Yt tutunug i te turan Tupana ainãpin atipy kaipywiat tomi-po'oro wě pyi. Mi'i e hap Musei tiwan ainãpin hamuat. ²⁰ Ma'ato sa'awy'i Aparãu me tuwewi sese tohenoi towě kaipyi sese — Meiũran aru atipoityro torania ywania esaiepiat eměpyt kaipywiat no e tope tehay pywo piat nug hamo. Yt tomipo'oro wětup ok atipy piat wě pyi i mio tã e Aparãu me ma'ato tuweran toto tehay moherep hamo Tupana sese. ²¹ Tupana tinãpin kahato Musei sa'awy'i wětup aha'ase'i tehay wo wen ma'ato yt Aparãu piat tehay moma hamo i ma'ato ahewaku hamo ihay Musei pe ma'ato aipyhyp aiminug sa'ag nug pupiat hamo yn yt watomohey i te pytkai. Mi'i pote pyno atunug aru Musei piat uinãpin hap hawyi waku pe areïne'en Tupana wanětup

hawe wato'e pote yt aimohãpyk kuap i Tupana katupono yt watunug yne i pote. Katupono yt put'okwato'e i torania nug hamo. ²² Ta'i sa'awy'i Tupana to'e tomiwan me — Yt naku hin i miit'in e. Yt uwe i kahato uimienoi kuap teran haria meikope e. Yt uwe i uiwenãpin hap uimium nug yne haria itote e Tupana sa'awy'i miit'in me. Mi'i pote paawato'e Tupana mi'atu'apiheg wuaria aito wato'e haype. Mi'i hawyi pyno wêtup mu'ap yn waku wato'e. Koitywy Aipotypot Iesui mohey hap yn waku ahehakyera'at hamo wato'e. Aikotã Aparãu me to'e — Atipoityro aru wuat'i ywania mekewat ewat'ypmuat esaiepiat mohey sese haria e ahepe. Koitywy toïne'en wato'e meimē. Koitywy imipoityro ko'i ra'yn watukupte'en. Katupono imipo'oro Aipotypot Iesui mohey haria ra'yn aito pote wato'e. ²³ Sa'awy'iwuat yt watomohey kuap i wahekatup kahato karãmuo tomohey hap wen. Wahã'ãg hã'ãg kahato wã'i'e Tupana hap nug yne hamo ma'ato yt watunug kuap i. Mi'i pote mipyhih ko'i ewy watukupte'en Tupana mi'apiheg ko'i wo iheg miat ko'i wo hap ewy. ²⁴ Ahenoi hã'ãkap wuo mi'i e hap ete. Sa'awy'i Tupana ehay ainãpin hap ko'i tukupte'en wo'omu'e sese hat ewy wã'i wã'i'e hamo. Mi'i hap e'at pe wahekatup aimu'e pywuat sese hanuat Iesui e'yanmete wuat hamuat. Put'ok'e ra'yn Ahehakyera'at hat Iesui hawyi Tupana aimohãpyk Tosa'yru Iesui mohey hap upi. ²⁵ Pyno mesup koitywy Tupana aimohãpyk Tosa'yru mohey sese hap upi yn na'yn. Yt sa'awy'itewuat ainãpin hap upi i ma'ato watomohey sese Iesui hawyi pywo ra'yn wato'e. ²⁶ Tupana mēpyt'in no watukupte'en

wētup miit pakup ewy Aika'iwat Iesui mohey hap kaipyi wato'e. ²⁷ Aito miit'in aiwo'o'ewy wētup miit yn watoïne'en. Wētup miit set wywo watopyhu'at Iesui mohey hat set wywo watoïne'en mio. Aiweset'ok hawyi aikotã Iesui ewy ra'yn watoïne'en. ²⁸ Aito miit'in yt aiwo'o'ewy hin i watukupte'en irania'in Iuteu ywania e hap ko'i irania'in yt Iuteu ywania i irania'in ihainia'in haryporia'in irania'in ga'iwaria irania'in miit emiit'in. Ma'ato mi'i pytkai watoïne'en Iesui mohey hap kaipyi wētup piit ewywuaria yn imohey haria sok aito pote are. ²⁹ — Atipoityro aru Wētup Takat Emiariru e Tupana sa'awy'i yianmete Aparãu me. Koitywy Iesui topyhu'at Aiporekuat no ra'yn. Mi'i hap kaipyi koitywy Tupana wanētup turan Aparãu Emiariru'in wo ra'yn watopyhu'at katupono Iesui toïne'en aiwywo pote Tupana mi'atupoityro ko'i sok aito Tupana e Aparãu miat hap ewy topyhu'at ahepe koitywy.

4

¹ Pyno ahenoi po'og wētup i hã'ãkap wuo ehepe. Ahetama pe kue aihire te turan ai'ywot iku'uro pote ipowat'yp aiwanuat totoiat iheg me toïne'en yt ta'atuium i te ahepe. Ma'ato airan hap put'ok'e ra'yn hawyi iheg myi ta'atuenõtem na'yn mi'i te ium i'atu'e ahepe ai'ywot powat'yp iku'uro rakat miky'esat miwan miat ai'ywot to'e hap ewy. ² Ma'ato aiwemotag hamo te yt kat i ipowat'yp aikai. Irania'in emiit no yn watukupte'en pote ai'ywot powat'yp iwato toïne'en pytkai. Mi'i tã ahetama pe watunug. ³ Karãpe atunug yne teran Tupana wo'onãpin hap uhehakyera'at hamo ai'e

pote watoĩne'en aikotã wã'i'e hat po pe. Aikotã aihire te turan ai'ywot iku'uro rakat powat'yp iheg me kahato toĩne'en rakat hap ewywuat watoĩne'en mesuwe. ⁴ Put'ok'e ra'yn he'at tomiky'esat ewy ra'yn topyhu'at hawyi Tupana tipo'oro Tosa'yru haryporia kaipywiat torania tehay wo'onãpin hap nug hamuat ra'yn. Put'okto'e hawyi yt wētup i To'ywot wo'onãpin hap toi'aparap. Tutunug yne imiky'esat ok tã. ⁵ Koitywy Iesui ainug To'ywot sa'yru'in To'ywot saki'yt'in ko'i wo. Koitywy watunug neran ainãpin hap ok tã katu-pono imēpyt'in pakup ko'i watoĩne'en pote. Aikotã waku ehay uinãpin hap atunug wato'e at i at i Tupana kape. ⁶ Mi'i hawyi tutum Tosa'yru Pã'ãu wakuat — Uimēpyt'in wo eweikupte'en to'e ahepiat hap. Put'ok'e hawyi Papai wato'e at ka'ap Tupana kape aipy'a pe. ⁷ Tupana yat eropat haria ewy nimo watoĩne'en. Koitywy ha'yru'in haki'yt'in no sese wo ainug na'yn. Koitywy Ai'ywot powat'yp yn na'yn aikai pãi ha'yru'in sese haki'yt'in kahato wo aito. ⁸ Sa'awy'i yt eweikuap i Tupana sese pywuat turan eweikupte'en Tupana ran ko'i mohey haria tupanaria eropat haria eipe eweikupte'en. ⁹ Ma'ato koitywy wyti Tupana sese kuap haria ra'yn eweikupte'en. I'ewyte Tupana sese mikuap ko'i eipe are. Kat hamo ten pyno koran ewei'aipok teran mekewat sa'awy'iwuat eipyhyp hap ewywuat kape sa'awy'iwuat eipyhyp hat eika'iwat kape. Ehetupana ran yt kat etiat i kuap haria kape. ¹⁰ Uimoken'ē kahato haria eipe tawa Karata piaria katupono — Watunug Iuteuria eko ko'i ewy yne pote watuwehakyera'at kuap e haria eipe. Iuteuria eko ko'i wati'atumōtypot hãpyk

hawyi watuwehakyera'at kuap ewei'e. Waku kahato aimimõtypot no Iuteuria e'at ko'i waty ko'i anu ko'i yne aiwehakyera'at hamo ewei'e. ¹¹ Mi'i pote uimo'akag'aia kahato haria eipe are mio tã ewei'e pote. Yt naku i rat pãi katupono eimu'e sa'awy'itewuat Iesui etiat uhepiat hap eweiwaure kahato hap. Mi'i hawyi yt kat hamo i eimu'e sa'awy'iwuat hap topyhu'at ehepe. ¹² Uito meimuẽwat seko ko'i uhehakyera'at hap atiwaure yne rokirẽ ahẽtup kahato Iesui kape yn uhehakyera'at hap. Mi'i hawyi atipuẽti Tupana Iesui mohey hap upi waku kahato. Pyno mesup atiky'esat kahato eipe uito ewywuwat. Yt eweimohey tei'o eheko nug hap mu'ap Tupana kuap hamuat katupono Iesui yn mu'ap Tupana kape are. Atiky'esat kahato eipe ui'ewywuwat imohey haria hap atiky'esat eweikupte'en hamuat pãi. Iuteuria ywania mẽpyt sese uito meiũ pãi. Ui'ywot ti Iuteu sese pãi. Ui'ywania eko ko'i ewy atunug kahato sa'awy'i uhehakyera'at hap ky'ewi Tupana kuap hamo wen ma'ato yt atipuẽti i mi'i mu'ap atunug yne urueko ewywuwat pytkai pãi. Mi'i hawyi Iesui Uhehakyera'at hano topyhu'at hawyi waku kahato Tupana topyhu'at yt pya hin i uikai topyhu'at. Pyno atiky'esat eipe uhepiat Iesui mohey hap ewywuaria ro eweikupte'en. Sa'awy'i areĩne'en eipy'asetpe turan eheko ewywuwat atunug. Yt urueko ko'i i atunug uito Iuteu uito pytkai. Eipe ewy atunug itote. Pyno mesup ewetunug uito ewy eweikupte'en yi Karata ywania. Waku eheko wakuat ewywuwat ewetunug aikotã sa'awy'i atunug eipy'asetpe are. Ma'ato mio uheko Iuteu eko upi eweikat Tupana piat ehehakyera'at hap aikotã uimotag hap e'at pe

ewywuat ewetunug neran. Yt eiwe'eg hin i mio tã ewetunug pote. Sa'awy'i uimohey haria eweikupte'en. Kat pote mesup uhehay mohit hanuaria eweikupte'en. ¹³ Sa'awy'i ui'ahu kahato itote eipy'asetpe areĩne'en turan mi'i pote yt areto kuap i wētup tawa kape. Ui'ahu eipy'asetpe wywo woroho'o'omu'e. ¹⁴ Mi'i turan tig yt eweiwaure i uhehay. Yt karãpe i — Motoro ewei'e uhepe. Ui'ahu hap upi yt eiwekyry'i hin i. Waku kahato waku kahato ewei'e yn uimimu'e pe. — Ereke ro mehĩ ereke ro mimi ewei'e yn uhepe. Aikotã uito atipy kaipywiat sut hat ewy uinug Iesui put'ok'e turanuat ewy. — Ereke ro ewei'e hap ewy yn. Eimimōtypot no kahato areĩne'en sa'awy'i itote. ¹⁵ Mi'i turan uhehay wo woroho'omowepit kahato. Kat poteĩ koitywy yt iwepit rakaria wo i ra'yn eweikupte'en. Sa'awy'i uheha ahu hap yt ikahu i pytkai uiky'e eipe. — Urutum neran urueha wakuat ewei'e uiky'e haype. ¹⁶ Ma'ato koitywy eweikupte'en yt uiky'e i po'og haria ewy eweikupte'en katupono yt uiwē pohep teran i eimu'e pywuat sehay wuat hap ete pyi pote. Mi'i pote ehewanĩkap ewy areĩne'en mesup. ¹⁷ Koitywy eimu'e haria wētup seko kaipyi eiky'e wen ma'ato eima'at reran haype. Woroho'oky'e i'atu'e ma'ato eheropo'ok uipo pywiat reran haype ne'i. Eiky'esat ta'atuky'e ehepiat po'og uiky'e hap kawiat haria wo eweikupte'en. ¹⁸ Atiky'esat wuat'i e'at pe miit'in ei'atuky'e haria wo sio areĩne'en itote sio yt. Wuat'i miit'in eiky'e hap atiky'esat aikotã uito woroho'oky'e hap ewy are atiky'esat wen ma'ato yt atiky'esat i eiky'e ran hap ne'i eima'at sehay wo hap ne'i. ¹⁹ Uimēpyt'in eipe pote haty kahato

uhete. Woroho'oky'e hap aikotã aity tuwemëpyt turanuat hap ewy. Uhehat'at kahato eiky'ewi are. Ei'atumu'e hap kaipywiat hãpyk takaria wo teran woroho'onug aikotã Iesui hãpyk takat topyhu'at hap ewywuaria wo teran haype. Atiky'esat kahato Iesui i'ywã'ĩ eipy'a pe i hap. Mi'i pote Tupana kape ahētup haty wo — Etunug emëpyt'in no mi'iria are Tupana pe. Haty kahato uipy'a pe aikotã aity ete haty imëpyt wemoherep hap e'at pe hap ewy ahētup eikawiano. Eweimoherep ta'yn hawyi waku ra'yn uhetiati. Haty hap tokosap ta'yn aikotã aity tehat'at tomëpyt egyi'at turan hap ewy.

²⁰ Uipopap kahato eimowanētup pyre'i uhepiati Tupana ehay wuat hamo. Mi'i pote areto teran ehowawi ma'ato yt aikotã kuap hin i areto wo'opyhik hawe areĩne'en mote.

²¹ Uhehat'at kahato sio ehehãite Iesui mohey hap ete sio yt hap kuap hamo aikotã aity ewy woroho'oky'e.

²² Sa'awy'i te ti urue'ase'i Aparãu toĩne'en typy ok sa'yru ywot no e miwan me. Wētup ha'yru ihary'i sese mana Sara kawiat ma'ato wētup ha'yru hemiit wētup ywania kawiat mana Āka kawiat.

²³ Temiit kawiat ha'yru ti topu'i kaipywiat wemoherep.

²⁴ Pyno ahenoi teran mi'i hap sehay iã'ãkap wuo ehepe Aparãu sa'yru'in etiat typy ok etiat ihary'i'in typy ok hap kaipywiat hap. Pyno Aparãu ehary'i toĩne'en typy ok hap kaipywiat. Pyno Aparãu ehary'i toĩne'en typy ok aikotã typy ok kapiati Tupana ihay hap e. Tohenoi kahato tehay wo'onãpin hap Musei pe yity'ok Sinai e hap tote — Uwe uwe inug yne teran Tupana ehay wã'i'e hap tehakyera'at hamo haria ti tukupte'en Aparãu sa'yru temiit kawiat ewy

mana Āka kawiat ewy. ²⁵ Irania'in te'eremohey sa'ag. — Atunug yne teran uhehakyera'at hamuat i'atu'e. Mio tā e haria mana Āka mēpyt Isameu ewywuat wētup ok Aparāu ehary'i temiit kawiat ewywuat haria. Mio tā e haria tawa Ierusalēi miaria. Uwe uwe toto mi'iria ehay upi mi'iria te'eropyhu'at — Atunug yne teran Tupana wo'o-nāpin hap e hap emiit no tukupte'en. ²⁶ Ma'ato toīne'en wētup tawa Ierusalēi ne. Mi'i tawa atipy kaipywiat sut hat mesuwiat ewywuat re wen. Mi'i pe watukupte'en mio aitoria Aparāu ehary'i sese mēpyt Isaki ewywuaria wētup sehay upiat gupte'en haria. Katupono Iesui mohey hap yn ahehakyera'at e haria. ²⁷ Sa'awy'i te ti Tupana to'e miwan me — Eiwemowepit ro yt karāpiat i imēpyt rakaria e. Eiwemowepit ro yt karāpiat i hā'āg mēpyt saty hā'āg haria katupono he'aito mi'atoiat ti aru po'og imēpyt'in nakano topyhu'at he'aito kahato rakat mēpyt'in kai. ²⁸ Mi'i tupono uiwyria'in aito ti watukupte'en Tupana sa'yru'in wo Tupana saki'yt'in no to'e Tupana Aparāu me hap ewy Isaki piat — Atum ti aru e hap ewy. ²⁹ Mekewat ha'yru piit esaika hap kaipywiat wyti Isameu e hap het rakat tuwekyry'i kahato Tupana Pā'āu esaika hap kaipywiat ete Isaki ete. Mi'i hap ewy kahato te koran topyhu'at. Katupono miit esaika hap kaipywiaria to'okyry'i kahato te Tupana Pā'āu esaika hap kaipywiat ete. ³⁰ Sa'awy'i mana Sara to'e te'aito Aparāu me Tupana Pā'āu kaipyi — Etipo'oro ro ehary'i emiit kawiat imēpyt wywo pya ai'yatypepyi katupono yt naku i ti aru e'yi epowat'yp ko'i topyhu'at esa'yru ran po pe

ne'i pote. Esa'yru sese po pe yn waku epowat'yp e'yi epoityro hap topyhu'at e te'aito pe. Mi'i hawyi Aparãu tipo'oro tehary'i ran imēpyt wywo wētup hy kape. ³¹ Mi'i tupono uiwyrria'in teropat hat kawiat Aparãu mēpyt yt ewywuaria i ra'yn aito ma'ato pywo sese ihary'i sese kawiat imēpyt ewywuaria aito are. Isaki saipepiat sese Iesui pãi mi'i upiaria aito are.

5

¹ Koitywy Aika'iwat Iesui tum na'yn ahepe te-saika hap wakuap ko'i nug yne hamuat. Mi'i tupono yt kat hamo i ra'yn wata'aipok Iuteuria eko ko'i ewywuat nug yne ahehakyera'at hap ky'ewi. Yt kat hamo i po'og watuwepotpap ha'up nug howoity rakat kyi'at hamo hap ewy ne'i pãi. Ahesaika hap yt put'ok'e hin i waku nug hamo Iesui ewywuat hamo. Ma'ato Iesui Pã'ãu esaika hap aipiit pe pote yn waku nug hap ko'i tuwētem aipyt'at hap kaipyi. ² Uito Pauru mi'i tupono ewetum no ehewaure ka'a uhepe. Uru'ywania Iuteuria mio tã i'atu'e — Aiwe'ahit ãpy sokpe tek hap kaipyi ahehakyera'at i'atu'e sa'ag. Watimohey mi'i pote Iesui atoiat haria wo watoïne'en katupono Iesui yn ahehakyera'at kuap. Iesui mohey hap kaipyi yn nyti Tupana aimowaku. Kat hamo pyno Iuteuria eko nug hap aimowaku ewei'e. ³ — To'iro ihainia'in ahit sokpe ãpy tek hap watunug Iuteuria eko ewy watunug ewei'e. Mi'i watunug mote waku pe watoïne'en Tupana pe e haria wo ne'i eipe are. Uiwyrria'in i'atu kahato Iuteuria eko mi'i ma'ato yt ewetunug yne hin i te. Yt eiminug i ko'i topyhu'at re i'atu kahato te. Eiwe'ahit ãpy

sokpe tek hap ewetunug i'ewyte irania Iuteuria eko ewetunug neran. Ma'ato yt naku i wētup seko yn ewetunug are. Waku torania ewetunug are. Ma'ato yt uwe i mesuwat yi tote inug kuap torania. Mi'i pote seko nug hap ne'i yt aimohāpyk kuap hin i Tupana wanētup hawe. ⁴ Ma'ato eipe — Watunug yne meimuēwat ko'i potiat ne'i Tupana ahehakyera'at ewei'e wen mi'i pote pya kahato eweikupte'en Aika'iwat sese kai katupono sa'awy'i Iesui yn ahehakyera'at kuap e haria ra'yn eipe. Imohey hap pun haria wo eweikupte'en mio. Mi'i pote Tupana egyi'at hap pun haria wo eweikupte'en. ⁵ Ma'ato uruto yt eiperia ewy hin i katupono uruto ti Iesui mohey hap kaipyi ti ahehakyera'at kuap e haria uruto. Mi'i hap kaipyi yn uruimohey. ⁶ Ma'ato Aika'iwat Iesui ahehakyera'at teran haype Tupana yt tuwanētup hin i mekewat seko aiwemusin āpy sokpe tek hap kape ne'i. Ma'ato toiehakyera'at kuap miit'in yne sio hemusin āpy sokpe tek hap toī sio yt sio Iuteuria sio yt mi'iria i waku yne. Toimohāpyk kuap wuat'i ywania katupono kat seko kat seko kape ne'i yt iha'at hin i ma'ato teha'at tomohey hap sese kape yn. Toky'e ahepiat hap aikawiat toīne'en sio yt watiky'e i hap kape yn ta'akasa. ⁷ Sa'awy'i imohey kahato haria eipe. Uwe uwe itote eima'at sa'ag sa'ag wētup mu'ap upi. Katupono koitywy eipe yt pywuat sehay upi hin i ra'yn eweikupte'en sa'awy'i waku pe eweikupte'en pytkai. ⁸ Tupana ti yt eima'at hat hin i pāi. Kat pote mesup eiwemorem hamo eweimohan kahato Iuteuria eko katupono mi'i aipun hat ne'i ai'ahit āpy sokpe hep hap. Mekewat Iuteuria eko yt aikaykay hāpyk hat

eko ewy hin i yt imienoi ko'i ewy hin i. ⁹ Pyno aimi'u to'oran me toïne'en nem nakat ipyp kurin kat. Mi'i hawyi aimi'u wakuat nem na'yn topyhu'at toimonem tuwewawi. Mi'i hap ewy kahato toïne'en aipy'asetpe wētup aimimohey yt pywuat i rakat. Meiūran aimimohey wakuat monem hat wywo watopyhu'at are. ¹⁰ Mi'i ewy wētup seko enoi hat toïne'en eito'oran me. Mi'i ti eiwanētup hap moehamana'i ra'yn. Yt atikuap i mi'i hat set Tupana ikuap. Mi'i tupono toïne'en imi'apiheg wo aru. Atikuap ti ma'ato meiūran ewei'aipok Iesui mohey hap mohan hamo. Meiūran uhepiat imohey hap ewy wētup sok yn aru aito Iesui wywo watoïne'en. ¹¹ Uiwyría'in uito arepotmu'e kahato Iesui ku'uro aria'yp posak etiat hap ete. Mi'i eweimohey pote toïne'en eheïne'en pakup i hap are. Ma'ato mi'i hap ete to'okyry'i kahato. Yt karāpe i arepotmu'e wen — Eremusin āpy sokpe tek ehehakyera'at hamo pote waku yt karāpe i are'e ehepe. Mio tā ahenoi pote yt to'okyry'i hin i katupono Iuteuria ta'atumiky'esat ewywuwat pote. ¹² Ahemusin sokpe āpy tek hawyi ahehakyera'at i'atu'e eimoehamana'i haria. Pyno waku mi'i haria te'eruwesa'ahep yne hawyi aikai tukupte'en pya mi'iria tuwesa'ahep ta'atueko sese nug yne haria pote waku. ¹³ Uiwyría'in Tupana tum ahepe tesaika hap wakuap nug hamo aimiky'esat ok tā nuat hamuat nug hamo. Ma'ato yt naku i — Uimiky'esat ewywuwat yn aru atunug wato'e ne'i pote yt naku i pāi are. Katupono ui'airo ra'yn tomiky'esat nug hamuat tupono waku wato'e. Yt naku i aimiky'esat yn watunug. Katupono towat tomiky'esat nug hamo ai'airo aiwo'opowyro wo'o-

ky'e hamuat etiat hap. ¹⁴ Mio tã e ti Tupana Musei miwan me — Ewei'atuky'e ro miit'in aikotã eweiky'e hap ok tã e. Mi'i tupono karãpe wato'o-powyro aiwo'oky'e hap ete pote Tupana miky'esat nug haria wo aito watopyhu'at. ¹⁵ Ma'ato karãpe watikuasa irania'in wahenoi aiwẽ pyi aheso hap yt i'e hap ewy i watoma'at ne'i wẽtup ok pote aikotã miat haiwot rakaria ewywuwat watopyhu'at. Miit'in u hat ewywuwat watoĩne'en. Eiwe'eg wo o mi'i tã nug hap pupi are. ¹⁶ Mi'i tupono uiwyrria'in atiky'esat Tupana Pã'ãu miky'esat nug haria wo eweikupte'en hap Tupana miky'esat ewywuaria wo eweikupte'en. Yt atiky'esat i eiwanẽtup hap kaipywiat ne'i nug haria wo eweikupte'en. Eimiky'esat sese ne'i nug haria wo hap yt atiky'esat i. ¹⁷ Mi'i turan aiwat aimiky'esat ne'i yt Tupana miky'esat ewy hin i. Aimiky'esat po'og ne'i watunug mote yt watunug kuap i Tupana miky'esat ewy. ¹⁸ Pyno Tupana Pã'ãu miky'esat ewy ra'yn watunug hawyi atunug neran Musei mienoi uhehakyera'at hamo yt wato'e kuap i. ¹⁹ Ma'ato mekewat aimiky'esat ewy watunug neran mote yne haryporia'in wywo watoĩne'en ne'i. I'ewyte watuwanẽtup sa'ag hap he ne'i. I'ewyte aiminug sa'ag yn watunug kuap. ²⁰ Tupana sa'ag wati-mõttypot kahato pote watopotkuasa wanĩkap mo watoĩne'en. Sehay uka uka hano watoĩne'en. Iha'ywywi rakano watoĩne'en. Ipy'ahak takano watoĩne'en. Eikai po'og uruto urutukupte'en e haria wo wo'opat'ok pat'ok haria wo watoĩne'en. ²¹ Yt watopot'oksat i. Imopẽ'ã rakaria wo watoĩne'en pote wo'oero'ok wo'oero'ok haria ewywuwat gupte'en haria ewy watoĩne'en. Mi'i pote eiwe'eg

wo o katupono mi'i tã ne'i nug haria yt tuwehyt'ok kuap i Tupana Morekuat no topyhu'at hap e'at pe yt tuwehyt'ok kuap i hetama pe. ²² Ma'ato Tupana Pã'ãu miky'esat ewywuwat watunug hawyi wo'oky'e haria wo watoïne'en. Wo'omowepit haria wo watoïne'en. Wo'okuap haria kahato wo watoïne'en. Miit perup'i wo watoïne'en. Wo'owese haria wo watoïne'en. Aiwo'opiat ai'e hap nug haria wo watoïne'en. ²³ Yt wemowato haria wo i watoïne'en. Wewãi kuap kahato haria wo watopyhu'at. Karãpe mi'i tã e hap ewy watunug hawyi yt kat i ahewãi Musei mienoi kaipywiat hap tuwêtem aipiit pyi e. Mi'i pote iperup'i rakano watoïne'en e. Watuwenãpin kahu kahato pote mi'i hap yn tuwêtem Tupana Pã'ãu kaipyi aipiit pyi. Mi'i tã e hap yne. Mi'i wã'i'e hap mopo'inik hap yt kat i toïne'en e. ²⁴ Pywo pe ti Aiporekuat Iesui po pe ra'yn watopyhu'at pote mekewat aiwanêtip hap aimiky'esat sa'ag ko'i topap yne ra'yn. Mi'i hawyi yt iheg muo hin i aiminug sa'ag ko'i tukupte'en. Katupono Iesui wano ra'yn watopyhu'at pote. ²⁵ Nimo yt imohey i te turan aimu'e kahato Tupana Pã'ãu Iesui mohey ahepiat hamo. Koitywy po'og na'yn Tupana Pã'ãu aimu'e Tupana miky'esat ewywuwat nug hamo. ²⁶ To'iro watipywo koitywy aimu'e hap imiky'esat nug hamo yt kat i aheha sio pywo sio yt ai'e hap pun ne'i wywo aiwo'ohay sat hap ko'i wywo.

6

¹ Uiwyrria'in Karãpe wêtip ok yt naku i i'aparap hap inug mi'i pote waku wêtip ok toto Tupana Pã'ãu sehay wywo i'aparap hat nãpin perup'i wuat

hamo. Mi'i hat wyti waku kahato inug ma'ato waku mi'i rokirē tuwe'eg wo ra'yn toĩne'en tepiat i'aparap hap pupi irania'in nāpin rokirē. ² Meiūran wētup ok i i'aparap mi'i hawyi waku watipowyro imoesaika hamo. Mi'i tā aiminug kaipyi ti Iesui e hap nug haria aito pote. ³ Ma'ato uwe — Uito yt arepotpowyro teran i po'og uiwato e hat yt kan hamo hin i atimohey uito Iesui e. Mio tā e hat tuwema'at kahato ne'i. ⁴ Waku watuwanētup kahato aiminug sio waku sio yt e hap kape. Waku pote aimowepit hap toĩne'en. Ma'ato uito po'og atunug ikahu ai'e hap ne'i ti aimowepit hap akit hamo topyhu'at. ⁵ Waku aiwo'o'ewy'ewy ipotpap takaria wo watoĩne'en. ⁶ Waku ti aiwo'omu'e haria pe watimō'ē ahekat. ⁷ Yt naku i watuwe-ma'at. Yt watima'at kuap hin i Tupana. Kat iā'yi watikoi pote ti mi'i ti ra'yn imoētyt. ⁸ Mi'i hap ewy ti aimiky'esat yn nug mote yt nakuaria i wo watukupte'en Tupana pe. Mi'i turan na'yn aiku'uro hawyi yt kat i aheĩne'en Tupana wywuwat hap. Ma'ato Tupana Pā'āu wo wepit hamo watoĩne'en pote tutum tesaika hap aheĩne'en towywuwat wuat'i e'at piat hamuat. ⁹ Yt naku i eipo sero ne'i wakuap nug hap ete katupono meiūran Tupana tum hamuat ipotpap kahato rakaria pe. Mi'i turan aiwat ahepe tutum wy aikotā ipirik kahu ra'yn hawyi aimowepit ra'yn hap ewy. Mi'i hap ewy ti Tupana tum wakuap nug hap etiat yt ipo sero i rakaria i pe ha'up tutum are. ¹⁰ Pyno ti waku watikat aikotā irania'in powyro hamuat. Waku ti yne watunug wakuap torania miit'in me. Ma'ato ti Iesui mohey haria ti waku po'og wati'atupowyro wakuap no. Uiwyrria'in eweheha'at ro uipo wuat

uimiwan iwato'in kahato rakat kape. ¹¹ Uimiwan mesuwe atunug uipo wo. Iwato kahato uimiwan katupono yt heremo kahato i yt uhehapytig i pote. ¹² Eimu'e haria ipakup takaria te'eruwemowato kahato itote — Uruto po'og wo'omu'e haria torania kai i'atu'e haria. Wemusin ãpy sokpe tek hap ti waku e haria aipiit etiat yn wo'omu'e haria mi'iria. Iro pote miit'in to'okyry'i kahato aimimohey aria'yp posak etiat ahehakyera'at hamo e hap ete. Mi'i haype yt te'erepotmu'e i mi'i ete. Yt ta'atuky'esat i miit'in wo'okyry'i ta'atu etiat hap haype. ¹³ Pyno Iuteuria wo'onãpin hap ewy watunug wemusin ãpy sokpe tek hap ahehakyera'at i'atu'e yt ta'atuhenoi yne hin i Iuteuria eko pytkai. Ta'atuky'esat ta'atumiky'esat nug hanuaria wo yne eipe haype. ¹⁴ Ma'ato Iesui iku'uro ahetano are pote yt i'atuwese hin i. Yt ta'atuky'e i Iesui haype. Mi'iria yt iky'esat hin i uheïne'en hap ewy tukupte'en hap. I'ewyte uito yt atiky'esat i i'atu'ewywuat areïne'en hap wy katupono te'eruwemowato haype ne'i pote. ¹⁵ Mekewat hemusin ãpy sokpe sio yt rakaria kape sio Iuteuria eko nug yne haria sio yt hap kape te'eruwãntup. Mi'i haria ti yt kat no i Iesui pe. Ma'ato ti tokaipywiat miit ipakup sio yt hap kape yn ni iha'at Iesui. Imopakup hap toïne'en sio yt hap kape yn teha'at. Yt kat i imopakup hap toipuëti pote toimopakup i. ¹⁶ Mi'i hap yn ahëtup Tupana pe — Erehay moehaky'e'i ro Ui'ywot i'atuehaky'e'i hap etiano ipakup takaria upi inug hamo are. Etihep o i'atuehamana'i hap are ehupiat pe. I'ewyte torania Tupana emiit'in etiano. ¹⁷ Yt atiky'esat i po'og sehay aiwo'o'atu'uka hap wemusin ãpy sokpe tek hap

ete katupono ipoity kahato uipekyt pekyt uipiit ete. Uito Iesui emiit sese e hap moherep hap upi uipekyt pekyt. Uipe timoherep kahato Iesui ewywuat areine'en uipekyt pekyt ui'auka teran haria tunug Iesui mohey hap moherep hap uipe. ¹⁸Uiwyria'in mio tã are Aika'iwat pe ehupi — Iesui egyi'at ro aiwyria'in Karata piaria pe are Aika'iwat pe are ehupi.

Uito Pauru pyno toran uimiwan.

Tupana Ehay Satere Mawe Pusupuo
New Testament in Sateré-Mawé (BR:mav:Sateré-Mawé)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sateré-Mawé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sateré-Mawé [mav], Brazil

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Sateré-Mawé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

86691f85-c501-5f1f-949e-903f2bbf9ae7